ECLI:LV:ZRT:2018:0503.C30646017.2.S

Lietas Nr. C30646017
Lietvedības Nr.C-0035-18/29

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2018.gada 3.maijā

Zemgales rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova
ar tiesas sēdes sekretāri L.Līvmani,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS "Swedbank P&C Insurance" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 20.oktobrī prasītāja AS "Swedbank P&C Insurance", pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1756., 1765., 1779.pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18.pantu, 29.panta pirmo daļu, 31.panta otro daļu, 41.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, cēla Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā prasību pret atbildētāju /pers. C/ par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 3 295,18 EUR, piedzīt no atbildētāja visus samaksātos tiesāšanās izdevumus, atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās prasījuma summas par laika periodu no sprieduma stāšanās spēkā brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasības pieteikumā cita starpā norādīts, ka 2015.gada 11.aprīlī stājās spēkā starp Swedbank P&C Insurance AS, kuras vārdā un interesēs Latvijā rīkojās Swedbank P&C Insurance AS Latvijas filiāle kā apdrošinātāju un /pers. D/ kā apdrošināšanas ņēmēju noslēgtais Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgums (OCTA apdrošināšanas līgums), saskaņā ar kuru apdrošināta transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (par laika periodu no 11.04.2015.-10.07.2015.) īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu trešajai personai. Apdrošināšanas līguma noslēgšanu apliecina OCTA apdrošināšanas polise Nr. SXD030839, kura noslēgta saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanas līgumu" apdrošināšanas līguma 7^{1}.pantu, izmantojot distances saziņas līdzekļus. 2015.gada 3.jūnijā, cietušās personas /Nosaukums A/, pilnvarnieks /pers. E/, iesniedza Prasītājas filiālē atlīdzības pieteikumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu sakarā ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. 2015.gada 25.aprīlī, plkst.04:33 atbildētājs vadīja transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, Cēsu novadā, Cēsīs, pa Noliktavas ielu, virzienā no Raunas ielas uz Raiņa ielas pusi, būdams alkohola reibumā, braucot novērsa uzmanību no ceļa zaudējot redzamību braukšanas virzienā, kā rezultātā iebrauca apgaismes stabā un gājēju ietves aizsargbarjerā, bojājot to. Fakts apstiprināts ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes KPB PPN Satiksmes uzraudzības rotas Vidzemes reģiona jaunākā inspektora sastādīto Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu Nr.EZ096155, kurā konstatēts sekojošais: "2015.gada 25.aprīlī plkst.04:35 Cēsīs, Noliktavas ielā a/m /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ vadītājs /pers. C/ būdams alkoholisko dzērienu iespaidā nobrauca no ceļa braucamās daļas un iebrauca gājēja ietves aizsarga barjerā bojājot to un bojājot apgaismojuma laternu." Par norādītā ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu, administratīvā pārkāpuma lietu attiecībā pret /pers. C/, izskatīja Cēsu rajona tiesa, ko apliecina Cēsu rajona tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedums lietā Nr.111008815. Ar Cēsu rajona tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu lietā Nr.111008815, /pers. C/ atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, par ko atbildība paredzēta Latvijas APK $149.^{15}$ panta ceturtajā daļā - par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles. Spriedums stājies spēkā 2015.gada 16.maijā. Prasītāja filiālei /Nosaukums A/pilnvarnieks /pers. E/ iesniedza SIA "/Nosaukums B/" lokālo tāmi par radīto bojājumu novēršanu. Lai izvērtētu tāmes atbilstību, Swedbank P&C Insurance AS Latvijas filiāle pasūtīja /Nosaukums C/ atzinumu par /Nosaukums A/iesniegto remontdarbu tāmes izmaksu atbilstību tirgus vidējām cenām. 2015.gada 25.jūnija SIA "/Nosaukums C/" Eksperta atzinumā Nr.EA-PCI-06/2015 "Par /Nosaukums A/iesniegto remonta darbu tāmes izmaksu atbilstību vidējām tirgus cenām" ir secināts, ka balstoties **uz darbuzņēmēju piedāvājumiem var secināt, ka /Nosaukums A/iesniegtā remonta darbu tāme atbilst reālām izmaksām. Izpildot savas saistības, Prasītāja filiāle, ievērojot Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma prasības, izmaksāja cietušajai personai atlīdzību** 3 295,18 EUR **apmērā, pārskaitot to uz /Nosaukums A/atlīdzības pieteikumā norādīto bankas kontu. Līdz ar to Prasītājai ar augstāk minēto apdrošināšanas atlīdzību izmaksas brīdi ir radušies zaudējumi par summu** 3 295,18 EUR. **Prasītāja filiāle vērsās ar pretenziju pret transportlīdzekļa vadītāju, 14.10.2015. nosūtot paziņojumu Par zaudējumu atlīdzināšanu regresa kārtībā. 2015.gada 4.decembrī starp Prasītāju un Atbildētāju parakstīta** Vienošanās Nr.3200000/2121E**, kuras 1.punktā noteikts, ka Parādnieks piekrīt atlīdzināt Apdrošinātājam zaudējumus 3 295,18 EUR apmērā. Vienošanās 2.1. punkts nosaka, ka parādnieks šo naudas summu atlīdzina pa daļām 55 maksājumos katru mēnesi, sākot no 2016.gada 17.februāra, līdz katra nākamā mēneša datumam, ieskaitot Apdrošinātāja bankas kontā 60 EUR, līdz zaudējuma summas pilnīgai nomaksai. Vienošanās 2.3.punktā noteikts, ka, ja Parādnieks kavē 2.1. punktā noteikto maksājuma veikšanas grafiku 3 mēnešus pēc kārtas, tad Apdrošinātājam ir tiesības vērsties tiesā ar prasījumu par visas atlikušās (neatmaksātās) naudas summas piedziņu, neatkarīgi no maksāšanas datuma. Ņemot vērā, ka atbildētājs līdz 2016.gada 5.oktobrim nebija veicis Vienošanās Nr.3200000/2121E grafikā noteiktos maksājumus, Prasītāja 05.10.2016. nosūtīja atbildētājam atgādinājumu Par vienošanās nepildīšanu. Atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu, kas norāda uz to, ka Vienošanās Nr.3200000/2121E netiek pildīta.**

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $32.^{1}$ panta pirmo daļu, 2017.gada 4.decembrī civillieta saņemta izskatīšanai Dobeles rajona tiesā.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis un atbildētājs neieradās.

2018.gada 31.janvārī tiesā saņemts iesniegums, kurā prasītāja norāda, ka prasību uztur pilnā apmērā, lūdz tiesu izskatīt lietu bez tās pilnvarotās pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētājam uz viņa pēdējo zināmo dzīvesvietu 2017.gada 30.oktobrī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kurš saņemts atpakaļ tiesā ar VAS "Latvijas Pasts" atzīmi – beidzies glabāšanas laiks. Ņemot vērā, ka atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas, atbildētāja tiesības izskaidrotas un lietas izskatīšanas datums atbildētājam paziņots 2018.gada 12.janvārī oficiālā izdevuma "Latvijas Vēstnesis" laidienā Nr.9, publicējot attiecīga satura sludinājumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, *ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi,* [..] *un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.*

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja un atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās Līguma Nr.SXD030839 kopijas redzams, ka 2015.gada 11.aprīlī starp prasītāju un /pers. D/ noslēgts Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas Standartlīgums, saskaņā ar kuru prasītājs apdrošināja transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību laika periodam no 2015.gada 11.aprīļa līdz 2015.gada 10.jūlijam.

Lietā nav strīda un no lietas materiāliem pievienotā Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Satiksmes uzraudzības rotas inspektora Valsts amatpersona lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PA 760216 redzams, ka par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, kas notika 2015.gada 25.aprīlī plkst.04:35, Cēsīs, Cēsu novadā, atzīts /pers. C/. No minētā lēmuma konstatējams, ka /pers. C/ vadījis transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pa Noliktavas ielu, virzienā no Raunas ielas uz Raiņa ielas pusi, būdams alkohola reibumā, braucot novērsa uzmanību no ceļa zaudējot redzamību braukšanas virzienā, kā rezultātā iebrauca apgaismes stabā un gājēju ietves aizsargbarjerā, bojājot to. Lēmumā konstatēts, ka atbildētājs ir pārkāpis Ministru Kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr. 571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 10., 112.punkta prasības, par ko atbildība paredzēta saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[4] panta četrpadsmitajā daļu.

Ar Cēsu rajona tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu /pers. C/ atzīst par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta ceturtajā daļā par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā, koncentrācija 2,45 promiles. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2015.gada 16.maijā.

Tādējādi ņemot vērā minētos pierādījumus atzīstams, ka ir pierādīts fakts, ka negadījuma dienā atbildētājs transportlīdzekli ir vadījis būdams alkoholisko dzērienu iespaidā.

No lietas materiāliem izriet, ka Cēsu novada pašvaldība pieteica apdrošinātajam zaudējumus 3 295,18 EUR apmērā par bojāto ielas apgaismojuma balstu un armatūru, bojāto rūdītā stikla ceļa norobežojošo barjeru.

No eksperta atzinuma un lokālās tāmes redzams zaudējumu aprēķināšanas apmērs, ko tiesai nav pamata apšaubīt, jo eksperta atzinumu ir sniedzis sertificēts eksperts /pers. L/.

No lietas materiālos esošajiem maksājumu dokumentiem redzams, ka /Nosaukums A/ir izmaksāta minētā atlīdzība divos maksājumos – 2015.gada 7.jūlijā 2 723,29 EUR un 2015.gada 9.jūlijā 571,89 EUR.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkts noteic, ka apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas vadījis transportlīdzekli, būdams alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotoksisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu iespaidā.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu *katram ir pienākums atlīdzināt tos zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.*

Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis faktu, ka atbildētājs ir vainojams cietušās personas Cēsu novada pašvaldības mantas bojāšanā un attiecīgi zaudējumu nodarīšanā prasītājam, kurš kā apdrošinātājs uzņēmies segt mantas atjaunošanas izdevumus.

Tā kā prasītājs ir izmaksājis zaudējumus par kopējo summu 3 295,18 EUR apmērā par Cēsu novada pašvaldības īpašumam nodarītajiem bojājumiem un iestājies Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta nosacījums, no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenami zaudējumi 3 295,18 EUR apmērā, tas ir, nodarīto zaudējumu apmērā.

2015.gada 4.decembrī starp pusēm ir noslēgta Vienošanās Nr.3200000/2121E, kuras 1.punktā noteikts, ka parādnieks piekrīt atlīdzināt Apdrošinātājam zaudējumus 3 295,18 EUR apmērā. Vienošanās 2.1. punkts nosaka, ka parādnieks šo naudas summu atlīdzina pa daļām 55 maksājumos katru mēnesi, sākot no 2016.gada 17.februāra, līdz katra nākamā mēneša datumam, ieskaitot Apdrošinātāja bankas kontā 60 EUR, līdz zaudējuma summas pilnīgai nomaksai. Vienošanās 2.3.punktā noteikts, ka, ja Parādnieks kavē 2.1. punktā noteikto maksājuma veikšanas grafiku 3 mēnešus pēc kārtas, tad Apdrošinātājam ir tiesības vērsties tiesā ar prasījumu par visas atlikušās (neatmaksātās) naudas summas piedziņu, neatkarīgi no maksāšanas datuma. Ņemot vērā, ka atbildētājs līdz 2016.gada 5.oktobrim nebija veicis Vienošanās Nr.3200000/2121E grafikā noteiktos maksājumus, prasītāja 05.10.2016. nosūtīja atbildētājam atgādinājumu Par vienošanās nepildīšanu. Atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu, kas norāda uz to, ka Vienošanās Nr.3200000/2121E netiek pildīta

Pamatojoties uz Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1590.pantam *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, un šī tiesība pāriet arī uz viņu mantiniekiem, izņemot tos gadījumus, kad saistība pēc līguma aprobežota ar līdzēja personu, vai kad līguma priekšmets ir tāda darbība, kurā ir nozīme paša saistītā sevišķām personiskām spējām un attiecībām.*

No parakstītās vienošanās 2.3.punkta ir redzams, ka puses pielīgušas, ja parādnieks kavē 2.1.punktā noteikto maksājuma veikšanas grafiku 3 mēnešu pēc kārtas, apdrošinātājs ir tiesīgs vērsties tiesā ar prasījumu.

Tā kā vienošanās nav apstrīdēta, tad tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja tiesības vienpusēji atkāpties no tās un pieprasīt visas atlikušās summas

samaksu.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētāja parāda summas apmēru, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo, bet atbildētājs lietā nav iesniedzis pierādījumus tam, ka būtu veicis zaudējumu atmaksu, līdz ar to tiesa atzīst celto prasību pilnībā par pamatotu.

Prasītāja lūdza noteikt tiesības saņemt līdz sprieduma izpildei no atbildētāja 6% likumiskos procentus gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.*

Ņemot vērā, ka atbildētājs savas saistības nav izpildījis, saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai ir atzīstamas tiesības no spriedumā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildes (izsoles noslēguma dienai) dienai saņemt 6% gadā no piedzītā, bet neatmaksātā galvenā parāda. Saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu, *procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu (redakcijā līdz 2018.gada 28.februārim), 39.pantu, 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 366,55 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma, tiesas pavēstu izsniegšanu, sludinājuma ievietošanu saistītie izdevumi) 20,56 EUR (3,20 + 15,65 + 1,71).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms labprātīgs izpildes termiņš sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt AS "Swedbank P&C Insurance" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Swedbank P&C Insurance", Igaunijas reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, zaudējumus 3 295,18 EUR, tiesas izdevumus 387,11 EUR, kopā piedzīt 3 682,29 EUR (trīs tūkstoši seši simti astoņdesmit divi *euro*, 29 centi).

Atzīt AS "Swedbank P&C Insurance" tiesības par laiku līdz pilnai sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, sešus procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās zaudējumu summas, procentu pieaugumam apstājoties, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas kancelejā – no 2018.gada 3.maija, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova